

Lokaal Preventieakkoord Etten-Leur

Preventie in Etten-Leur

Ik ben blij u, namens het college, het 1e Lokaal Preventieakkoord van Etten-Leur aan te kunnen bieden. De afgelopen tijd is door diverse partners hard gewerkt om tot dit mooie akkoord te komen. Deze samenwerking vinden wij belangrijk, omdat we daardoor met Etten-Leur tot een akkoord voor Etten-Leur zijn gekomen.

Een betere gezondheid is een groot goed, hetgeen wij als gemeente graag stimuleren. Gezondheid kent vele vormen, waardoor het vele facetten raakt. Ik vind al deze facetten belangrijk, omdat ze elkaar beïnvloeden. Zaken als gezond eten, genoeg bewegen, slapen en niet roken zijn belangrijk, maar omvatten niet alles. Er zijn al diverse projecten in Etten-Leur waar mooie combinaties worden gemaakt, bijvoorbeeld tussen gezond eten en het verminderen van eenzaamheid. Zulke projecten zet ik graag door.

Daarom ben ik enthousiast over het preventieakkoord. Dit akkoord stimuleert verbinding, zowel tussen partners als tussen onderwerpen. Dit levert een mooie lijst met haalbare acties op die de komende periode worden uitgevoerd. Niet alles kan tegelijk. Daarom loopt het preventieakkoord door tot 2023. De partners voeren zelf de projecten uit, waarbij de gemeente ondersteunt en verbindt. Ondertussen stimuleren we een succesvolle structurele samenwerking tussen diverse partners in Etten-Leur.

Veel leesplezier en doe vooral met ons mee. Samen maken wij Etten-Leur gezonder.

Frank Vrolijk – Wethouder gezondheid – mei 2021

Nationaal Preventieakkoord

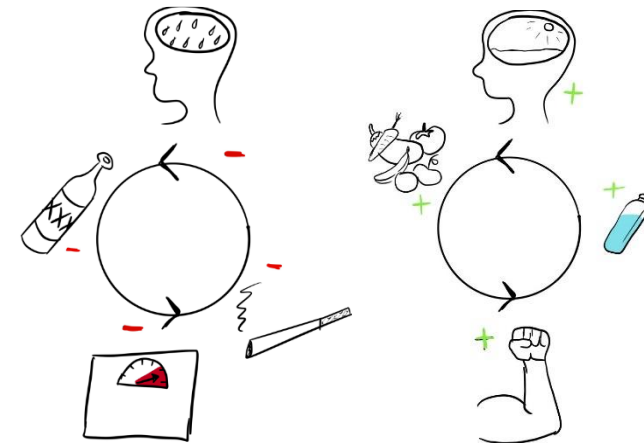
In november 2018 is het Nationaal Preventieakkoord gesloten. Binnen dit akkoord hebben ruim 70 partijen zich verbonden aan het diverse afspraken, gericht op de preventieve aanpak van diverse gezondheidsproblemen. Die hebben namelijk een grote ziektelast tot gevolg in Nederland. Met dit akkoord willen de partners de leefstijl van mensen positief beïnvloeden om zo het risico op bepaalde ziekten of vroegtijdig overlijden terug te dringen.

In het nationale akkoord is afgesproken dit akkoord te vertalen naar regionale en lokale akkoorden. Daarom heeft Etten-Leur dit Lokaal Preventieakkoord gemaakt.

Thema's Nationaal Preventieakkoord

Het Nationaal Preventieakkoord richt zich op verschillende thema's, namelijk roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik.

Projecten en activiteiten

Met de werkgroepen is een mooie lijst met acties opgesteld waar partners de komende jaren mee aan de slag gaan. Naast een korte lijst, zoals hieronder weergegeven, zijn de acties uitgebreider opgenomen in het bij het Lokaal Preventieakkoord behorende [Doe-mee-boek](#).

Lokaal Preventieakkoord

Proces

Samen met haar partners heeft de gemeente Etten-Leur een Lokaal Preventieakkoord opgesteld. Deze partners komen uit verschillende sectoren zoals onder andere het onderwijs, de sport, zorg en welzijn. Samen zetten we met het Lokaal Preventieakkoord in op verschillende thema's, welke zijn bepaald in gezamenlijk overleg. Hierbij is gekozen voor:

- ✓ **Problematisch alcoholgebruik**
- ✓ **Overgewicht**
- ✓ **Roken**
- ✓ **Vitaliteit en Welbevinden**

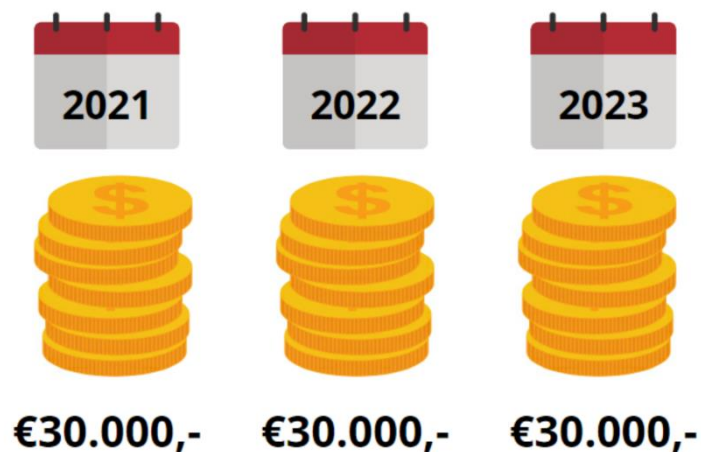
Zo willen we samen Etten-Leur gezonder maken vanuit een positieve aanpak!

Bijeenkomsten

Op 23 maart 2021 heeft een projectgroep (met daarin de gemeente, de GGD West-Brabant en Sportservice Noord Brabant) een aftrapbijeenkomst georganiseerd voor alle geïnteresseerden in Etten-Leur. Het doel van deze bijeenkomst was om elkaar te informeren, te stimuleren en partners te betrekken bij de lokale aanpak.

Daaruit zijn drie werkgroepen ontstaan die met elkaar, tijdens 9 bijeenkomsten, diverse ideeën naar concrete acties hebben vertaald.

Project	Thema	
1	Logo en promo Lokaal Preventieakkoord	Algemeen
2	Alcoholmatigingscampagne jeugd (NIX18)	Problematisch alcoholgebruik
3	Maatje zoeken, maatje worden	Vitaliteit en welbevinden
4	Samen sterk	Vitaliteit en welbevinden
5	Samen Vitaal en Gezond	Vitaliteit en welbevinden
6	FUT test innovatie	Vitaliteit en welbevinden
7	FitGaaf!	Vitaliteit en welbevinden
8	Gelukslessen & Mindfulness/Yoga	Vitaliteit en welbevinden
9	Gemeentelijke voorbeeldfunctie	Vitaliteit en welbevinden
10	Ontspannings- en wandelroutes	Vitaliteit en welbevinden/Overgewicht
11	Marathon Mijlpalen	Overgewicht
12	Stimuleren schoolfruit	Overgewicht
13	Pilot gezonde school	Overgewicht
14	Gezonde tussendoortjes sportverenigingen	Overgewicht
15	Kinderkoken	Overgewicht
16	Gezond avondprogramma	Overgewicht
17	V-Boost	Overgewicht
18	Pilot rookvrije Olympiade	Roken
19	Pilot rookvrij Trivium	Roken
20	Zichtbaar rookvrij	Roken
21	Rookvrije sport	Roken

Financiën

Uitvoeringsbudget

Het Lokaal Preventieakkoord Etten Leur bestaat uit een goed gevulde lokale agenda met diverse soorten mooie projecten. Met het sluiten van dit Lokaal Preventieakkoord kan de gemeente Etten-Leur uitvoeringsbudget van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ontvangen. Dit gaat om een jaarlijks budget van €30.000,- voor 2021, 2022 en 2023, dus €90.000,- in totaal.

Bij sommige projecten is samenhang met projecten en budgetten van het Lokaal Sportakkoord.

Verdeling budget

In dit Lokaal Preventieakkoord hebben we projecten en acties opgenomen. In samenspraak met de partners wordt voor ieder jaar het budget verdeeld.

Vervolg en ondersteuning

Vervolg

De bijeenkomsten om te komen tot het Lokaal Preventieakkoord waren waardevolle sessies. Samen met onze partners werken wij de projecten en acties verder uit.

Naast het formuleren van acties en doelen, zorgden de bijeenkomsten ook voor ontmoeting en kennisdeling, waarmee een goed netwerk is opgebouwd. Om dit vast te houden gaan we in Etten Leur twee keer per jaar een partnerbijeenkomst organiseren waarin we de voortgang en eventuele nieuwe projecten voor het Lokaal Preventieakkoord bespreken. Zo willen we samen de agenda voor de volgende jaren bepalen. We stimuleren de eigen verantwoordelijkheid van de partners.

Ondersteuning, promotie en communicatie

Voor ondersteuning bij de uitvoering kunnen de projecten gebruik maken van de kennis en expertise van diverse partners zoals Sportservice Noord-Brabant, de GGD West-Brabant en een structurele samenwerking met Fontys Hogeschool, waarbij studenten door middel van diverse opdrachten een bijdragen kunnen leveren aan of onderzoek kunnen doen voor bepaalde projecten. Ook zijn er diverse leergemeenschappen van Avans actief in Etten-Leur, welke wellicht iets kunnen betekenen voor sommige projecten.

Communicatie en promotie is bij dit onderwerp een belangrijk instrument. Het beter in beeld brengen van hetgeen wat beschikbaar is, helpt onze inwoners een betere keuze te maken. Samen met de partners gaan we bedenken op welke wijze we daar het beste invulling aan kunnen geven.

Partners

Sportaanbieders

Hockeyclub Etten-Leur
Medisports
Sportservice Noord-Brabant
CrossFit
Stichting Marathon Brabant

Onderwijs

Munnikenheide College

Maatschappelijk

Present in Vriendschap
Speeltuin de Hoge Neer

Betrokken inwoners

Diverse individuen hebben meegewerkt aan dit akkoord

Zorg en welzijn

Fysio Holland
Di-Leefstijl
Praktijk ABC
Proud 2B You
GGD West-Brabant
Voor je Geluk
Business Provit
Novadic Kentron

Horeca

De Menmoerhoeve
KHN (afdeling Etten-Leur)
Het Havenhuis

Doe-mee-boek

Lokaal Preventieakkoord Etten-Leur

Project	Thema	
1	Logo en promo Lokaal Preventieakkoord	Algemeen
2	Alcoholmatigingscampagne jeugd (NIX18)	Problematisch alcoholgebruik
3	Maatje zoeken, maatje worden	Vitaliteit en welbevinden
4	Samen sterk	Vitaliteit en welbevinden
5	Samen Vitaal en Gezond	Vitaliteit en welbevinden
6	FUT test innovatie	Vitaliteit en welbevinden
7	FitGaaf!	Vitaliteit en welbevinden
8	Gelukslessen & Mindfulness/Yoga	Vitaliteit en welbevinden
9	Gemeentelijke voorbeeldfunctie	Vitaliteit en welbevinden
10	Ontspannings- en wandelroutes	Vitaliteit en welbevinden/Overgewicht
11	Marathon Mijlpalen	Overgewicht
12	Stimuleren schoolfruit	Overgewicht
13	Pilot gezonde school	Overgewicht
14	Gezonde tussendoortjes sportverenigingen	Overgewicht
15	Kinderkoken	Overgewicht
16	Gezond avondprogramma	Overgewicht
17	V-Boost	Overgewicht
18	Pilot rookvrije Olympiade	Roken
19	Pilot rookvrij Trivium	Roken
20	Zichtbaar rookvrij	Roken
21	Rookvrije sport	Roken

Project	Thema		
1. Logo en promo Lokaal Preventieakkoord	Algemeen		
Beknopte omschrijving van het initiatief	We ontwikkelen een logo en ander (beeld)materiaal voor het Lokaal Preventieakkoord, wat vervolgens gebruikt kan worden bij de promotie en uitvoering van projecten uit het Lokaal Preventieakkoord.		
Doelgroep	Alle doelgroepen van de projecten van het Lokaal Preventieakkoord.		
Gewenst resultaat	Duidelijke zichtbaarheid en verbinding van projecten die worden uitgevoerd vanuit het Lokaal Preventieakkoord.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Gemeente Etten Leur	Kartrekker en uitvoerder	Peter van Dorst
	Alle partners van het Lokaal Preventieakkoord	Ondersteuning bij uitvoering	
Organisatiestructuur	De gemeente laat in opdracht van alle partners van het Lokaal Preventieakkoord een logo en ander (beeld)materiaal ontwikkelen voor het Lokaal Preventieakkoord. Dit gebeurt in overleg met de partners. Om extra aandacht voor ons Lokaal Preventieakkoord te realiseren, vragen we (via een oproep voor social media) inwoners en bedrijven in Etten-Leur of zij hier een bijdrage aan kunnen leveren. We dagen jonge talenten uit om samen met de partners een keuze te maken.		
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig?		
	Inhoudelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Vormgeving en communicatie. Financieel: <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €500,-. 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Ontwikkeling zomer 2021.		
Overige opmerkingen	Budget voor het logo kan ook komen uit het ondersteuningsbudget voor het Lokaal Preventieakkoord.		

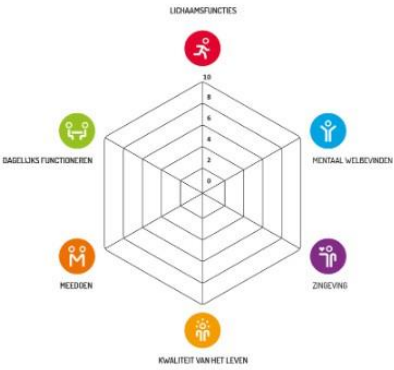
Project	Thema		
2. Alcoholmatigingscampagne jeugd (NIX18)	Problematisch alcoholgebruik (jongeren)		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Een campagne gericht op alcoholmatiging vanuit de gemeente, Novadic Kentron en de GGD. Met de campagne worden de 5 misverstanden over alcohol en opvoeding bij ouders onder de aandacht gebracht. Het doel is om ouders te ondersteunen in hun opvoedrol ten aanzien van verslavingsthema's. Ouders hebben vaak meer invloed dan ze zelf weten en denken. Er worden handvatten aan ouders aangeboden zodat zij leren hoe zij het alcoholgebruik van hun kind zo goed mogelijk kunnen voorkomen dan wel uit te stellen. Bij de campagne betrekken we ouders, scholen, het jongerenwerk en sportverenigingen. Zo kan er bijvoorbeeld een wedstrijd worden georganiseerd voor uitdagende slogans.		
Doelgroep	Jongeren en hun ouders en het netwerk rondom de jongeren (sportcoach, jongerenwerk).		
Gewenst resultaat	Breed bewustzijn creëren ten aanzien van de NIX18 norm en overmatig alcohol. Ouders kennis en tools geven in hun rol als opvoeder zodat zij weten hoe zij kunnen voorkomen dan hun kinderen (overmatig) alcohol gaan drinken.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Novadic Kentron	Aanjager en procesbegeleider	Alex van Dongen
	GGD West-Brabant	Aanjager en procesbegeleider	Noor Pleging
	Gemeente Etten-Leur	Procesbegeleider	Peter van Dorst
	KHN Etten-Leur	Uitdragen campagne	Marieke van Dijck
Organisatiestructuur	Novadic Kentron, de GGD en de gemeente werken samen met het Trimbos Instituut aan de opdracht voor een campagne ontwikkeling. Deze opdracht zetten zij vervolgens uit bij een communicatie/ontwerpbureau. Zij betrekken hier waar nodig andere partners bij zoals Jongerenwerk, (middelbare) scholen, sportverenigingen (via project 10 van het Sportakkoord), et cetera.		
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig?		
	<p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Expertise voor ontwikkelen campagne. • Vormgeving. <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €5.000,- voor drie jaar (€2.500 voor het ontwikkelen van de campagne en €1.250 per jaar voor het uitdragen van de campagne (dus in totaal ook €2.500)). • Hierbij wordt een nadrukkelijke relatie gelegd met budget wat door de gemeenteraad eerder beschikbaar is gesteld in het kader van het alcoholmatigingsbeleid 2020/2021. Projecten en ideeën worden nader op elkaar afgestemd. 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Ontwikkeling campagne in 2021, waarna deze in de daaropvolgende jaren (2022 en 2023) kan worden uitgedragen.		
Overige opmerkingen	Er wordt gebruik gemaakt van de kennis van het Trimbos instituut als het gaat om de ontwikkeling van campagnes. Ook wordt er gekeken naar wat al ontwikkeld is en of daarop aangehaakt kan worden.		

Project	Thema		
3. Maatje zoeken, maatje worden	Vitaliteit en welbevinden		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Present in Vriendschap Etten-Leur zet zich in om eenzaamheid tegen te gaan. Ze doen dit op tal van manieren, waaronder het matchen van vrijwilligers aan eenzame mensen, die vervolgens een activiteit ondernemen of een kop koffie drinken. De nog op te starten campagne is erop gericht dat meer mensen weten waar Present in Vriendschap voor staat. Inwoners van Etten-Leur raken bekend met de campagne en kunnen zo niet alleen zelf vrijwilliger worden of aangeven een maatje te willen, maar ook bekenden (of in het geval van professionals cliënten) doorverwijzen naar Present in Vriendschap. De campagne richt zich op het vinden van maatjes (zowel vrijwilligers als eenzame mensen) die met elkaar verbonden kunnen worden. Daarnaast richt de campagne zich op het zoeken en vinden van maatjes voor activiteiten. Het geeft inwoners een duwtje in de rug, om erop uit te gaan. De campagne wordt breder ingezet dan een eenmalig iets, maar wordt over meerdere jaren verspreid om zo een blijvend effect en bekendheid te creëren.		
Doelgroep	Alle volwassen inwoners.		
Gewenst resultaat	Bekendheid creëren voor Present in Vriendschap om zo maatjes te koppelen (vrijwilligers worden geworven om ernstige eenzaamheid te reduceren en eenzame mensen worden gekoppeld en uit hun sociaal isolement gehaald).		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Present in Vriendschap	Kartrekker en ontwikkelaar Campagnevoerder	Karien van Hoeckel
	Gemeente Etten-Leur	Ontwikkelaar	Laura Hamers
Organisatiestructuur	Bovengenoemde partners spelen een grote rol bij het ontwikkelen en uitdragen van de campagne. Echter worden hier ook inwoners bij betrokken. Inwoners worden gestimuleerd elkaar te wijzen op de campagne. Organisaties zoals Jongerenwerk kunnen worden betrokken bij de ontwikkeling van de campagne.		
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestaande materialen omzetten naar voltreffers met lef. • Ondersteuning bij ontwerpen campagne. <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €6.000,- (voor drukwerk, advertenties plaatsen, billboards posters, sociale media-advertenties et cetera). Kosten zijn verspreid over drie jaar. 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	2021, 2022 en 2023.		
Overige opmerkingen	Buurtsportcoaches kunnen hierbij betrokken worden, bijvoorbeeld in het kader van beweegmaatjes.		

Project	Thema		
4. Samen sterk	Vitaliteit en welbevinden		
Beknopte omschrijving van het initiatief	<p>Samen sterk is een multidisciplinair leefstijlprogramma voor het hele gezin (voeding, beweging en mindset). Het programma is bedoeld om zo toegankelijk mogelijk te zijn voor alle gezinnen in Etten-Leur. De eerste drie jaar kan dit vanuit het preventieakkoord en daarna, als het bewezen effectief is, wellicht via andere financieringsmogelijkheden. De effectiviteit van het traject zal gemeten worden door middel van voor- en nametingen zoals vragenlijsten en een fittest.</p> <p>Het programma is voor alle gezinnen die willen werken aan hun leefstijl op diverse gebieden. Voor het proeftraject worden kwetsbare gezinnen (op het gebied van inkomen en ontwikkelingskansen naar hoger inkomen) benaderd die niet makkelijk op eigen initiatief terecht komen bij een voedingscoach of personal trainer.</p>		
Doelgroep	(Kwetsbare) gezinnen in Etten-Leur.		
Gewenst resultaat	Normaliseren van een gezonde leefstijl van het gezin door een positieve impuls te geven op gebied van voeding, beweging en mindset. Onderliggend resultaat, meer verbinding door samen plezier te maken en doelen te bereiken. Het gezin heeft de nodige informatie gekregen waarmee zij na het programma de leefstijl kunnen doorzetten en eventueel uitbreiden.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Proud 2B You	Kartrekker en ontwikkelaar Uitvoerder	Thérèse Saenen
	CrossFit Etten-Leur (CFEL)	Katrekker en ontwikkelaar Uitvoerder	Wanda Park
	Gemeente Etten-Leur	Promoten project en communicatie	Femke Verschuren en Peter van Dorst
Organisatiestructuur	<p>De gemeente ondersteunt bij het vinden van deelnemers voor het traject. Vervolgens ligt de verdere ontwikkeling en uitvoering bij Proud 2B You en CFEL. Er wordt gestart met een intake waarin diverse onderwerpen besproken worden (bewegen, voeding, mindset, rust, sociaal en het stellen van doelen voor komende periode).</p> <p>Het traject bestaat uit een wekelijkse sessie bewegen bij CFEL door het gehele gezin, eventueel aangevuld met challenges, bijvoorbeeld 'the daily mile' of de 'ontspanning- wandelroutes'. Er is aandacht voor gezamenlijk bewegen en de dynamiek binnen het gezin. Er volgen informatieve sessies over voeding: wat is gezonde voeding, supermarktsafari, gezinsmenu's en gezonde recepten. Ook wordt er gewerkt aan bewustwording op andere gebieden (energiegevers en energievreters in kaart brengen, aandacht voor yoga/mindfulness, social media challenge/telefoonban, balans: tijd voor jezelf versus tijd met elkaar). Richting het einde van het traject wordt er gezorgd voor borging naar de toekomst. Kunnen gezinnen zelfstandig verder of is ergens aanvullende hulp nodig? In dat laatste geval verwijzen we door naar specialisten.</p>		
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatie: werving deelnemend gezin, plan van aanpak. <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: +/- €1.200,- per jaar. • Verwachte totale kosten: €3.600,-. 		

Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Starten in september 2021 met een traject als pilot. Op basis daarvan kunnen er ook trajecten starten in 2022 en 2023.
Overige opmerkingen	<p>Eenzijds kunnen verwijzers gebruikt worden om te kijken welke gezinnen het nodig hebben (huisartsen, jeugdgezondheidszorg van de GGD West-Brabant, het CJG, et cetera). Anderzijds moeten sommige gezinnen eventueel ook doorverwezen worden naar bepaalde zorgverleners vanwege bepaalde problematiek.</p> <p>Na het aflopen van trajecten via het Lokaal Preventieakkoord, kunnen ouders een deel van het traject zelf betalen (een deel wordt vergoed door aanvullende zorgverzekeringen). De wens is dat ouders die onder een inkomensgrens vallen, aanspraak kunnen maken op een vergoeding via de jeugdwet.</p>

Project	Thema		
5. Samen Vitaal en Gezond	Vitaliteit en welbevinden		
Beknopte omschrijving van het initiatief	<p>Een laagdrempelig programma om inwoners inzicht te geven in wat vitaliteit is, wat zij zelf kunnen doen om het verbeteren en regie te nemen. Waar mogelijk kan er worden doorverwezen naar andere vitaliteitsaanbieders in en/of buiten het Lokaal Preventieakkoord.</p> <p>In 2021 wordt er gestart met introworkshops: 'Wat is Vitaliteit?' 'Wat kun je zelf doen?' Deze zijn fysiek en worden digitaal ondersteund door social media. Deze workshops worden in 2022 en 2023 gevolgd door thematisch aanbod, dat aansluit bij de wensen en behoeften van de inwoners (opgehaald bij deze introworkshops). Dit thematisch aanbod wordt door verschillende coaches uitgevoerd.</p>		
Doelgroep	Volwassen inwoners van Etten-Leur		
Gewenst resultaat	Handreiking voor mensen om inzicht te krijgen in wat vitaliteit is, welke aspecten van invloed zijn op vitaliteit en wat zij zelf kunnen doen om regie te nemen op hun eigen vitaliteit (het andere gesprek). Volledig gericht op preventie en regie!		
	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Business Provit People Provit Samenwerkend in 't Vitaliteitshuys	Kartrekker en ontwikkelaar Vitaliteitsmakelaar® Verbinder Trainer/coach bij workshops	Ingrid Zijlmans Court Cameron
	Voor je Geluk	Klankbord	Annelieke Selbach
	GGD West-Brabant	Klankbord met betrekking tot model Positieve Gezondheid	Adviseur preventie & gezondheid GGD West-Brabant (via Noor Pleging)
Wijkmanagers gemeente Etten-Leur	Klankbord Ophalen wat er in de wijken/buurtten speelt Inwoners en ambassadeurs enthousiasmeren Ondersteunen in het verbinden	Annelieke Selbach	
Organisatiestructuur	<p>Bovengenoemde partijen gaan, onder de regie van Ingrid Zijlmans, aan de slag met het organiseren van introworkshops Vitaliteit. Hierbij wordt ingezet op communicatie en het laagdrempelig uitnodigen van inwoners. Er wordt aangehaakt bij de Vitaliteitsmarkt in oktober 2021 (project Sportakkoord), waar de workshops worden aangekondigd (onder andere door te flyeren).</p> <p>De uitvoering van de workshops (+/- 14 bijeenkomsten van 2 uur, verdeeld over diverse wijken) gebeurt in 2 cycli (1x in oktober – december 2021 en 1x in februari – april 2022). In overleg met de wijkmanagers worden er groepen gestart (per groep 2 bijeenkomsten, dus in totaal 14 bijeenkomsten):</p> <ul style="list-style-type: none"> Midden – 2 groepen (bijv. Centrum, Hooghuis) Noord – 3 groepen (bijv. Noord, Schoenmakershoek & Keen, Overige) Zuid – 2 groepen (bijv. Grauwe Polder & Streek, Overige) 		

	De introworkshops worden op termijn gevolgd door verschillende thematische bijeenkomsten met betrekking tot Vitaliteit. Deze worden georganiseerd in 2022 en 2023 met als doel aan te sluiten bij wat er leeft in Etten-Leur, de behoeften van inwoners en borging. Er wordt langere tijd aandacht gegeven aan het onderwerp, zodat het ook beklijft!
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatie (wijkmanagers, social media gemeente, andere partners LPA, Etten-Leur voor elkaar, bode, flyer). • Locaties (wijkgebouwen, sportaccommodaties, scholen) waar de workshops gegeven worden. <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €4.000,- = (voorbereidingstijd, materiaal, +/- 14 workshops van 2 uur, 2-wekelijks content maken voor social media gemeente, makelaarsrol → gesprekken met wijkmanagers, andere aanbieders, GGD, inwoners). Kosten zijn voor eind 2021, begin 2022. • Ook budget nodig voor 2022 en 2023 (voor aanbieden workshops afhankelijk van behoeften inwoners, naar schatting €3.000,- per jaar). Budget kan naar aanleiding introworkshops worden vastgesteld. • Totale verwachte kosten: €10.000,-
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Introworkshops in 2021. Thematisch aanbod in 2022 en 2023.
Overige opmerkingen	Er wordt 2-wekelijks content ontwikkelt voor het Lokaal Preventieakkoord, dat gedeeld kan worden op de social media kanalen van de gemeente en partners, zodat het thema gaat leven, mensen nieuwsgierig worden, et cetera. Zo kan er ook digitaal gewerkt worden aan preventie voor de mensen die wellicht niet naar de workshops willen komen, door ze toch te informeren.

Project	Thema		
6. FUT test innovatie	Vitaliteit en welbevinden		
Beknopte omschrijving van het initiatief	<p>Iedereen is wel eens moe. Je gaat naar bed, neemt even rust en je voelt je weer fit. Vaak geeft het lichaam aan wanneer rust, in de vorm van slaap of ontspanning nodig is. Maar wat nou als je die signalen niet goed (h)erkent? Kortom je voelt je Futloos? De FUT test is een <u>nog te ontwikkelen</u> coach- of gesprekstoel om spanning & stress bespreekbaar te maken. Het is een hulpmiddel bij het erkennen en herkennen van overbelasting. De FUT test maakt gebruik van een HRV-meting. De HRV-meting geeft aan in hoeverre het zenuwstelsel overbelast is. Je zou het kunnen vergelijken met een weegschaalmeting; daar ga je op staan en je krijgt een getal. Dit getal verteld iets over je gewicht en dus ook iets over je gezondheid.</p> <p>De FUT test doet hetzelfde, iemand doet een meting, hier komt een waarde uit en deze waarde zegt iets over de (over)belasting (met andere woorden de mate van stress). De FUT test zou in de gemeente Etten-Leur ingezet kunnen worden; bijvoorbeeld door inwoners een uitnodiging te sturen om eens een FUT check te laten doen. De test werkt als een soort preventieve Apk-keuring op het gebied van (over)belasting. Uit de test komt een waarde en vervolgens kan aan de hand van die waarde een advies worden gegeven en/of doorverwezen naar een activiteit binnen de gemeente. De sport- of fitnessbranche heeft de potentie om een sleutelrol te spelen hierbij/bij de preventie van stress en heeft de warme belangstelling van de buurtsportcoaches.</p>		
Doelgroep	De pilotfase van de test zal zich richten op vrouwen in de latere volwassenheid.		
Gewenst resultaat	Inwoners van Etten-Leur krijgen inzicht in hun stress- en herstelsysteem. Door hier bewust van te worden, passen zij hun gedrag aan door bijvoorbeeld geschikte activiteiten in de gemeente te gaan doen.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Denise d'Hondt	Kartrekker en ontwikkelaar	Denise d'Hondt
	Gemeente Etten-Leur	Ondersteuning bij communicatie Deelnemer pilotfase	Anoek Overbeke en/of Ilse Jaspers
Organisatiestructuur	Deze innovatie bevindt zich nog in de onderzoeksfase en moet nog worden ontwikkeld. De verwachting is dat de FUT testen volgend jaar gedaan kunnen worden. De kartrekker zal bij de andere partners aangeven wat er nodig is en zo zal er in overleg uitwerking worden gegeven aan het project.		
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marketing en communicatie omtrent de FUT test (in latere fases). • Een pilotgroep (in een latere onderzoeksfase). <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budget voor de communicatie/promotie (voor de latere onderzoeksfases). • Verwachte kosten: €250,-. 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	2022 en 2023.		
Overige opmerkingen	De test wordt ontwikkeld als onderdeel van een masterstudie en loopt daardoor samen met verschillende stappen van de studie.		

Project	Thema		
7. FitGaaf!	Vitaliteit en welbevinden		
Beknopte omschrijving van het initiatief	FitGaaf! is een project waarbij gezonde keuzes leuk worden gemaakt en worden beloond. Door middel van een gezonde stickerkalender, plakken kinderen van 4-12 jaar samen met hun ouders vier weken lang voor elke gezonde actie een sticker. Hierdoor zien kinderen en ouders wat er elke dag minimaal voor een gezonde leefstijl nodig is, hoe goed dat nu al gaat en wat er misschien nog beter kan. Met deze kalender gaan we de kinderen en gezinnen van Etten-Leur fitter en bewuster maken over hun leefstijl. De effectiviteit van het traject zal gemeten worden door middel van voor- en nametingen zoals vragenlijsten en een fittest. FitGaaf! is wetenschappelijk onderbouwd en erkend als ('Goed Onderbouwd') in de interventiedatabase van het RIVM.		
Doelgroep	Alle gezinnen die kinderen hebben op een basisschool in Etten-Leur. Voor het proeftraject willen we starten met een of twee grote basisscholen in Etten-Leur ongeveer 600 kinderen. Er zijn 13 scholen in Etten-Leur met ongeveer 3500 kinderen.		
Gewenst resultaat	Door gezonde keuzes te belonen worden kinderen en ouders gezonder. Dat zij uit zichzelf kiezen voor gezond eten, drinken, bewegen en slapen. Gezond opgroeien, met plezier en minder strijd en ouders die ook meer bewust zijn van gezonde keuzes. Onderliggend resultaat, meer verbinding door samen plezier te maken en doelen te bereiken. Het gezin heeft de nodige informatie gekregen waarmee zij na het programma de verbeterde leefstijl kunnen doorzetten en/of eventueel uitbreiden.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	CrossFit Etten-Leur	Kartrekker en uitvoerder	Wanda Park
	Gemeente Etten-Leur	Mediator Verbinding naar CJG	Astrid Adriaansen
	GGD West-Brabant	Verbinding jeugdgezondheidszorg	Noor Pleging
Organisatiestructuur	Na een inventarisatie van geïnteresseerde scholen wordt de uitvoering van de trajecten gepland. Deze bestaan uit een kick-off, waarbij de kinderen op school een uitleg krijgen en materialen van FitGaaf ontvangen (kalenders en stickers). Ook wordt er een voormeting afgenomen tijdens de kick-off. Voor toekomstige uitvoerders wordt er een training gegeven, de wens is om dit door Tom Steffens van FitGaaf! te laten doen. Vervolgens gaan ouders en kinderen 4 weken lang thuis dagelijks aan de slag met het plakken van stickers voor gezonde acties. De leerkrachten besteden gedurende het traject aandacht aan het thema en houden het traject bij via een klassenkalender. Het traject wordt afgesloten door middel van een nameting, waarna alle data geanalyseerd kan worden. Op basis hiervan kan er feedback worden gegeven aan scholen, kinderen en hun ouders.		
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig? Inhoudelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Communicatie: werving scholen, plan van aanpak maken met FitGaaf! en vrijwilligers werven. • Training van toekomstige uitvoerders van de FitGaaf! Etten-Leur trajecten. Financieel: <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: +/- €5.000,- in eerste jaar voor twee trajecten. Dit is waarschijnlijk voor +/- 600 kinderen. Het traject zal na de eerste keer aanzienlijk goedkoper worden. • Kosten in volgende jaren hangen af van interesse vanuit scholen. 		

Geschatte doorlooptijd voor realisatie	In schooljaar 2021/2022 proeftrajecten doorlopen op een of twee scholen. Een traject op een school duurt 4 weken. Het project is af als alle geïnteresseerde scholen een FitGaaf! Traject hebben gedaan. Afhankelijk van de wens van de scholen worden kan het project dus ook in schooljaar 2022/2023 en schooljaar 2023/2024 doorlopen.
Overige opmerkingen	<p>De wens is om buurtsportcoaches op te laten treden als uitvoerders in het traject, waarbij een relatie kan worden gelegd met studenten van Fontys of CIOS.</p> <p>Scholen moeten ook betrokken worden als partner, is momenteel nog niet gebeurd.</p> <p>Eventueel kunnen scholen worden gevraagd om een kleine bijdrage te leveren, zodat er meer gezinnen/kinderen bereikt kunnen worden.</p> <p>Wellicht kan er ook samengewerkt worden met projecten van de GGD zoals de gezonde school activiteiten.</p>

Project	Thema															
8. Gelukslessen & Mindfulness/Yoga	Vitaliteit en welbevinden															
Beknopte omschrijving van het initiatief	<p>Er wordt aandacht gegeven aan het vergroten van geluk bij kinderen en mindfulness/yoga voor kinderen. Zo leren kinderen omgaan met geluk en ontspanning en welke invloed zij hier ook zelf op hebben. Door hier preventief al mee om te gaan, worden risico's op mentale problemen en stress verminderd.</p> <p>In overleg met scholen en de gemeente wordt er als impuls een lessenreeks aangeboden aan kinderen. Dit kan zowel op school als via Sjors Sportief. De lessenreeks kan bestaan uit diverse mogelijkheden, welke hieronder weergegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geluk vergroten voor kinderen door aandacht te geven aan bepaalde levensvaardigheden. Dit gebeurt door een lessenreeks van 6 lessen (vanuit positieve psychologie: omgaan met stress, piekeren, flow, positivisme cultiveren en dergelijke). • Ontspanningslessen in de vorm van Mindfulness & Yoga voor kinderen. Dit is een 8-weekse training waarin een pedagogisch medewerkster - aanvullend gespecialiseerd in mindfulness voor kinderen – de jeugd leert om positief, veerkrachtig en met meer zelfvertrouwen in het leven te staan. • Een combinatiepakket van 6 Gelukslessen + 1 proefles Mindfulness & Yoga voor scholen • Een combinatiepakket van 6 Gelukslessen + 8 lessen Mindfulness & Yoga. 															
Doelgroep	Leerlingen basisscholen klas 5 en 6.															
Gewenst resultaat	Leerlingen vergroten hun eigen geluk en ontspanning. Ze leren goed zorgen voor zichzelf in de brede zin.															
Betrokken partijen	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Organisatie</th> <th>Rol</th> <th>Contactpersoon</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Praktijk ABC</td> <td>Kartrekker en beleidsmedewerker Trainer/docent mindfulness/yoga</td> <td>Marja Thijs Joyce Coremans</td> </tr> <tr> <td>Voor je Geluk</td> <td>Trainer/docent gelukslessen</td> <td>Annelieke Selbach</td> </tr> <tr> <td>Gemeente Etten-Leur</td> <td>Mediator</td> <td>Femke Verschuren Astrid Adriaansen</td> </tr> <tr> <td>GGD West-Brabant</td> <td>Mediator</td> <td>Noor Pleging</td> </tr> </tbody> </table>	Organisatie	Rol	Contactpersoon	Praktijk ABC	Kartrekker en beleidsmedewerker Trainer/docent mindfulness/yoga	Marja Thijs Joyce Coremans	Voor je Geluk	Trainer/docent gelukslessen	Annelieke Selbach	Gemeente Etten-Leur	Mediator	Femke Verschuren Astrid Adriaansen	GGD West-Brabant	Mediator	Noor Pleging
Organisatie	Rol	Contactpersoon														
Praktijk ABC	Kartrekker en beleidsmedewerker Trainer/docent mindfulness/yoga	Marja Thijs Joyce Coremans														
Voor je Geluk	Trainer/docent gelukslessen	Annelieke Selbach														
Gemeente Etten-Leur	Mediator	Femke Verschuren Astrid Adriaansen														
GGD West-Brabant	Mediator	Noor Pleging														
Organisatiestructuur	Annelieke van Voor je Geluk en Praktijk ABC werken samen bij het aanbieden van diverse lessenreeksen. In overleg met de gemeente en eventueel met scholen worden er afspraken gemaakt over welke lessenreeksen er op welke manier worden aangeboden (via school of via Sjors Sportief).															
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatie vanuit de gemeente om dit aanbod aandacht te geven. • Invulling via programma Sjors Sportief en/of via scholen. • Communicatie om scholen te wijzen op mogelijkheden voor het inkopen van pakketten. <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kosten afhankelijk van keuze voor lessenreeks of reeksen, variërend van €700,- tot €2.449,- per reeks. 															

	<ul style="list-style-type: none"> • Kan bijvoorbeeld worden gekozen voor het aanbieden van diverse lessenreeksen op verschillende scholen, zodat meerdere scholen kennis maken met de mogelijkheden en een lessenreeks via Sjors Sportief.
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Gelukslessen, Mindfulness & Yoga kan gestart worden na de zomervakantie.
Overige opmerkingen	<p>Voor de diverse mogelijkheden, zijn er diverse kosten:</p> <p>Gelukslessen klassikaal: 6 trainingen voor €1.050,- per klas (25 kinderen).</p> <p>Mindfulness & Yoga school-groepen: 8 trainingen voor €700,- per groep van 10 kinderen (meerdere groepen op 1 ochtend/middag).</p> <p>Gelukslessen klassikaal + proefles Mindfulness & Yoga klassikaal: €999,-.</p> <p>Combinatie gelukspakket (6 lessen voor 25 kinderen) €999,- + pakket Mindfulness & Yoga (8 lessen x 2 groepen) €1.350,- = €2.449,-.</p>

Project	Thema		
9. Gemeentelijke voorbeeldfunctie	Vitaliteit en welbevinden		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Onderzoeken op welke manier er in de gemeentelijke organisatie meer aandacht kan komen voor vitaliteit, welbevinden en onderlinge verbinding van haar medewerkers. Dit door acties en beleid op het gebied van duurzame inzetbaarheid/vitaliteit te bepalen en vast te leggen in samenspraak met HRM. Aan de hand van deze acties wordt gewerkt aan een voorbeeldfunctie door de gemeentelijke organisatie, door het ontwikkelen van (diverse) kleinschalige (pilot)projecten binnen de gemeentelijke organisatie, die later mogelijk ook uitgebouwd kunnen worden naar kleinschalige initiatieven in de gemeente Etten-Leur.		
Doelgroep	Werknemers gemeente Etten-Leur.		
Gewenst resultaat	Een gezonde werkomgeving met meer aandacht voor preventie voor alle medewerkers van de gemeente Etten-Leur.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Medewerkers gemeente Etten-Leur en leefstijlcoaches	Kartrekkers	Anoek Overbeke en Ilse Jaspers
	HRM-afdeling gemeente Etten-Leur	Beleidsconstructeurs	Lonneke Weijtmans en Marlieke van Sambeek
Organisatiestructuur	Bovengenoemde partijen gaan samen aan de slag met het onderzoeken van de wensen en mogelijkheden voor het stimuleren van meer vitaliteit, welbevinden en onderlinge verbinding. De kartrekkers zullen hiervoor het initiatief nemen en de HRM-afdeling betrekken. De wensen en mogelijkheden zullen vervolgens in overleg worden vertaald naar concrete acties als voorstel richting de diverse teamleiders binnen de organisatie.		
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig? Inhoudelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Uitwerking wensen en mogelijkheden stimuleren van vitaliteit, welbevinden en onderlinge verbinding, passend bij het bestaande HRM beleid. Financieel: <ul style="list-style-type: none"> • Gemeentelijke uren (onderdeel HRM-beleid). 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	2021 en 2022.		
Overige opmerkingen	Bij de acties wordt rekening gehouden met de corona-maatregelen die op dat moment van kracht zijn.		

Project	Thema		
10. Ontspannings- en wandelroutes	Vitaliteit en welbevinden/Overgewicht		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Wandelen is goed voor mensen. Zo heeft het positieve effecten op cognitieve functies van mensen. Ook kan wandelen bijdragen aan meer sociale contacten en het voorkomen van sociale isolatie en eenzaamheid. Vanuit deze gedachten worden er ontspannings- en wandelroutes ontwikkeld in de omgeving van Etten-Leur. Elk jaar (2021, 2022 en 2023) wordt er een nieuwe wandelroute uitgezet. Hierbij kan van de voorgaande wandelroute worden geleerd. Langs de route worden onder andere bordjes geplaatst met daarop beweeg- en ontspanningsoefeningen. Hierbij kan worden gedacht aan yoga- pilates-, visualisatie-, ademhalings- en sportieve oefeningen. De routes worden maximaal 5 kilometer lang, zijn rolstoeltoegankelijk en starten vanaf een redelijk centraal punt. Zo worden mensen getriggerd en creatief beïnvloed om meer te wandelen en leren mensen (ontspannings)oefeningen en technieken. In de routes kunnen ook tips over voeding, bewegen, et cetera worden verwerkt.		
Doelgroep	Gericht op iedereen (maar vooral volwassenen, ook rolstoeltoegankelijk).		
Gewenst resultaat	Meer inwoners van Etten- Leur gaan bewegen en ontspannen in de buitenlucht. Ook worden inwoners zich bewust van onder andere (ontspannings)oefeningen, welke zij mee naar huis kunnen nemen.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Medisports	Kartrekker en ontwikkelaar	Astrid Verschuren
	Gemeente Etten-Leur	Ondersteuning bij communicatie	Peter van Dorst
Organisatiestructuur	Bovengenoemde partners werken samen aan de ontwikkeling en promotie van de routes. Hierbij ontwikkelt Medisports een route met diverse oefeningen (ontspannings-, visualisatie-, ademhalings-, sportieve-). In samenwerking met andere lokale partners worden borden gedrukt en geplaatst. Er wordt een communicatiecampagne wordt opgezet in samenwerking met gemeente.		
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig? Inhoudelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Borden met afbeeldingen en/of tekst. • Uitwerking van oefeningen. • Uitwerking van routes. • Reclamemateriaal (online/offline). Financieel: <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: +/- €2.500,- per jaar (voor aanduiden route en oefeningen). • Verwachte totale kosten: €7.500,-. 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Zomer 2021 – daarna mogelijk een nieuwe (extra) route in 2022 en 2023.		
Overige opmerkingen	Er wordt samenwerking gezocht met andere lokale partners voor de ontwikkeling van de borden voor langs de route.		

Project	Thema		
11. Marathon Mijlpalen	Overgewicht		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Tussentijdse doelen stellen in voorbereiding op de marathon, waarbij tips worden gedeeld over gezonde voeding en vitaliteit. In samenwerking met verenigingen worden er opstapgroepen voor beginnende lopers verzorgd, aangevuld met een krachttrainingsprogramma en eventueel preventief onderzoek vanuit Fysio Holland en voedingsadviezen door voedingsconsulenten met als einddoel deelnemen aan een van de afstanden van de hardloopwedstrijden van Marathon Brabant.		
Doelgroep	Alle maatschappelijke groepen, alle leeftijden.		
Gewenst resultaat	Meer mensen op een verantwoorde manier laten bewegen. Bereiken betere conditie en gezondheid. Gezonde levensstijl en gezond eten nastreven met plezier in het sporten. Meer deelnemers aan loopevenementen.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Marathon Brabant	Tussentijdse doelen en mijlpalen aanbieden voor deelname aan loopactiviteiten	Leny Snepvangers
	Di-Leefstijl	Aanbieden voedingsadviezen en gezonde levensstijl	Dimphie Coremans
	Fysio Holland	Faciliteren krachttrainingsprogramma en fysio	Floran van Gastel
Organisatiestructuur	De projectgroep, bestaande uit bovenstaande partners, ontwikkelen diverse tussentijdse doelen in voorbereiding op de marathon. Hierbij heeft iedere partner zijn eigen specialisme, waarna de partners vervolgens gezamenlijk de mijlpalen ontwikkelen en afspreken in voorbereiding op de Van Oers marathon.		
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig? Inhoudelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Trainers opstapgroepen. • Fysiotherapeuten. • Voedingsdeskundigen. • Organiseren loopwedstrijden en begeleidingsbijeenkomsten. • Communicatie (onder andere door middel van flyers en social media). Financieel: <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten per jaar: €1.250,- (voor bijdrage trainers, krachttrainingsprogramma, communicatie, promotie en voedings-/leefstijladviezen). • Totale verwachte kosten: €3.750,-. 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Doorlopend project 2021, 2022 en 2023. +/- 4 maanden voor evenement starten met project (van tevoren ontwikkelen). Project kan vooraf gaan aan Marathon Brabant op 31 oktober 2021 en de Lelielooop met Pinksteren 2022.		
Overige opmerkingen	Voor de opstapgroepen wordt ARV Achilles benaderd.		

Project	Thema		
12. Stimuleren schoolfruit	Overgewicht		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Basisscholen in Etten-Leur enthousiast maken en mogelijkheden bieden, om ervoor te zorgen dat kinderen op deze scholen de gelegenheid krijgen om 30 weken lang 3x per week fruit te eten. Een deel van dit fruit kan worden betaald vanuit Europese subsidies. Voor de overige weken moeten scholen normaliter zelf geld ophalen. Vanuit het preventieakkoord wordt hier tijdelijk voor betaald, bij diverse klassen, om zo scholen te enthousiasmeren na die periode er zelf mee aan de slag te gaan.		
Doelgroep	Basisscholen Etten-Leur		
Gewenst resultaat	Kinderen krijgen 3x per week, 30 weken per schooljaar fruit, waardoor ze gezonder eten, meer vitaminen binnenkrijgen, et cetera.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Vrijwilliger	Kartrekker en uitvoerder	Isabella van der Mooren
	Schoolfruit	Leverancier, promotor en ondersteuner fundraise acties	Mariëlle Goorden
	GGD West-Brabant	Mediator	Noor Pleging
	Gemeente Etten-Leur	Mediator	Astrid Adriaansen
Organisatiestructuur	Schoolfruit levert op basis van Europese subsidie 20 weken lang (10 weken voor de vakantie, 10 weken na de vakantie) 3 stuks fruit voor alle leerlingen op een school. Schoolfruit heeft een 'actieproduct' Fruitvriendjes, waarmee de scholen met 4 eenvoudige acties geld kunnen inzamelen voor die 10 extra weken. Scholen worden gestimuleerd daarmee aan de slag te gaan.		
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig?		
	Inhoudelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Contacten met en bemiddeling richting de basisscholen in Etten-Leur. Financieel: <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €3.150,- (300 kinderen à 1,05 per kind per week voor 10 weken). 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	2021/2022 voorbereidingen treffen. Uitvoering in schooljaar 2022/2023.		
Overige opmerkingen	Contactgegevens schoolfruit: Mariëlle Goorden - marielle@schoolfruit.nl. Scholen moeten ook betrokken worden als partner, is momenteel nog niet gebeurd. Indien er budget overblijft kunnen meer klassen deelnemen. Scholen worden gestimuleerd om ook na afloop van het project door te gaan met schoolfruit.		

Project	Thema		
13. Pilot gezonde school	Overgewicht		
Beknopte omschrijving van het initiatief	<p>Het project ondersteunt basisscholen in Etten-Leur om een aantal keer een gezonde lunch te serveren voor de kinderen op de scholen. Dit gebeurt door middel van vrijwilligers. Op deze manier krijgen de kinderen een gezonde lunch en leren ze meer over gezond eten en hoe lekker dat kan zijn.</p> <p>Het project wordt uitgevoerd door vrijwilligers, waardoor scholen vooral moeten faciliteren en er verder niet veel werk aan hebben.</p>		
Doelgroep	Basisscholen Etten-Leur.		
Gewenst resultaat	Kinderen krijgen een gezonde lunch, waardoor ze gezonder eten, meer vitamines binnen krijgen en meer leren over gezond eten.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Vrijwilliger	Kartrekker en uitvoerder	Isabella van der Mooren
	GGD West-Brabant	Mediator	Noor Pleging
	Gemeente Etten-Leur	Mediator	Astrid Adriaansen
Organisatiestructuur	Door bemiddeling van de GGD en gemeente kan het project opgestart worden. Vrijwilligers zorgen onder de hoede van Isabella voor de uitvoering van het project. Er kunnen overschotten brood van de voedselbank ingezet worden voor de schoollunches.		
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contacten met en bemiddeling richting de basisscholen, supermarkten en voedselbank in Etten-Leur <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten per jaar: €1.800,- (1.200 kinderen voorzien van een lunch à €1,50 per lunch). • Totale verwachte kosten: €3.600,- (2x projectuitvoering -> in 2022 en 2023). 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Eerste start in voorjaar 2022. Tweede start in voorjaar 2023.		
Overige opmerkingen	<p>Er kan worden gekozen om alle kinderen 1x een lunch aan te bieden, maar ook om een kleinere groep kinderen vaker een lunch aan te bieden.</p> <p>Scholen moeten ook betrokken worden als partner, is momenteel nog niet gebeurd.</p> <p>Bij dit project dient nog planmatige en organisatiekundige ondersteuning te komen.</p> <p>Supermarkten en voedselbank betrekken voor restanten/donaties voedingsmiddelen.</p>		

Project	Thema		
14. Gezonde tussendoortjes sportverenigingen	Overgewicht		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Leden van sportverenigingen worden gestimuleerd om gezonde tussendoortjes te eten voor, tijdens of na het sporten. Een voorbeeld hiervan is fruit in de rust van wedstrijden. Door middel van diverse materialen (flyers, gratis tussendoortjes en bijvoorbeeld communicatie per mail of social media) zetten sportverenigingen zich in om hun leden de keuze te laten maken voor gezonde tussendoortjes.		
Doelgroep	Leden van sportverenigingen		
Gewenst resultaat	Gezonde tussendoortjes worden vanzelfsprekend voor, tijdens of na het sporten.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Hockeyclub Etten-Leur	Kartrekker	Werkgroep HC Vers via de horecamanager
	Gemeente Etten-Leur	Mediator	Beleidsadviseur Sport (via Peter van Dorst)
Organisatiestructuur	Hockeyclub Etten-Leur is bezig met het project HC Vers, waarmee een gezonde sportomgeving wordt gestimuleerd. Vanuit dit project zullen zij hun leden stimuleren gezonde tussendoortjes te nuttigen. Vervolgens delen zij hun ervaringen, materialen en tips met andere verenigingen, zodat die hier ook mee aan de slag kunnen.		
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatie. <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €2.000,- (Zo kunnen minimaal 4000 leden van verenigingen worden voorzien van een gezond tussendoortje. Dit bedrag wordt verdeeld over meerdere verenigingen op basis van aanvragen). 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Voorjaar/zomer 2023.		
Overige opmerkingen	In nadere uitwerking nadenken over het meenemen van ervaringen naar vervolgacties.		

Project	Thema		
15. Kinderkoken	Overgewicht		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Kinderen leren om zelf een gezonde maaltijd klaar te maken én die avond dan ook gezond te eten. Dit gebeurt door middel van een kinderkookclub in de wijk (op een locatie van een school of wijkgebouw met geschikte keuken). Dit clubje bestaat uit 10 kinderen per keer voor een periode van 8 weken. Aan het einde van de 8 weken koken de kinderen samen voor hun ouders. Er wordt steeds uitgelegd waarom kinderen gezond bezig zijn, wat gezonde ingrediënten zijn, et cetera. Elke bijeenkomst wordt ook gecombineerd met een laagdrempelige beweegactiviteit.		
Doelgroep	Alle kinderen tussen 6 en 12 jaar.		
Gewenst resultaat	2x per jaar, 8 weken lang, een groepje van 10 kinderen. Deze kinderen krijgen 8 weken lang 1x per week een gezond avondmaal, leren wat gezonde ingrediënten zijn, hebben sociale contacten met leeftijdgenoten.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Vrijwilliger	Kartrekker en uitvoerder	Isabella van der Mooren
	GGD West-Brabant	Mediator	Noor Pleging
	Gemeente Etten-Leur	Mediator	Wijkmanagers
	KHN Etten-Leur	Uitvoerder	Marieke van Dijck
	Menmoerhoeve	Uitvoerder	Marieke van Dijck
	Het Havenhuis	Uitvoerder	Marylene Ferwerda
Organisatiestructuur	De GGD en gemeente zorgen voor bemiddeling zodat het project van de grond kan komen. Vervolgens gaat Isabella aan de slag met de uitvoering. Kinderen kunnen kosteloos deelnemen aan de kookclub. Voor de maaltijd voor ouders kan eventueel een kleine bijdrage worden gevraagd.		
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig? Inhoudelijk: <ul style="list-style-type: none"> Contacten met en bemiddeling richting mogelijke partners zoals scholen, wijkgebouwen, supermarkten, boeren, et cetera. Financieel: <ul style="list-style-type: none"> Verwachte kosten per jaar: €400,- (2 groepen à 10 kinderen x 8 weken à € 2,50 per week) Totale verwachte kosten: €1.200,- 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Start na de zomervakantie 2021. 2 groepen per jaar in 2021, 2022 en 2023.		

Overige opmerkingen	Eventueel kunnen er meer groepen per jaar starten (maximaal 4), maar er wordt begonnen met twee groepen in 2021. Bij dit project dient nog planmatige en organisatiekundige ondersteuning te komen. Supermarkten en voedselbank betrekken voor restanten/donaties voedingsmiddelen.
----------------------------	---

Project	Thema		
16. Gezond avondprogramma	Overgewicht		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Samenwerking van gewichtsconsulenten, diëtisten, leefstijlcoaches binnen Etten-Leur. Gezamenlijk een cursus maken met als uitgangspunt gezonde leefstijl die in diverse wijkgebouwen gegeven gaat worden. Er zijn diverse cursussen voor diverse doelgroepen (gezinnen, ouderen, vaders, moeders, volwassenen, minderbedeelden, et cetera). In de cursus wordt ook aandacht besteed aan de diverse organisaties in Etten-Leur die iets kunnen betekenen op gezondheidsgebied (zoals sportscholen, sportverenigingen, mindfulness lessen, et cetera) zodat mensen na de cursus ook zelf verder kunnen. Tijdens de bijeenkomsten worden op diverse zaken ingestoken zoals gezond koken maar ook bewegen. Bijeenkomsten worden afgesloten met een laagdrempelige beweegactiviteit.		
Doelgroep	Alle inwoners van Etten-Leur (wel een wisselende doelgroep per avond).		
Gewenst resultaat	Mensen samen laten werken aan een gezonde leefstijl zodat zij bewust worden van wat een gezonde leefstijl is en hoe zij hier zelf verder mee kunnen.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Di-Leefstijl	Kartrekker, ontwikkelaar en uitvoerder	Dimphie Coremans
	Gemeente Etten-Leur	Mediator en promotor	Wijkmanagers
	Vrijwilliger	Ondersteuning bij uitvoering kooklessen	Isabella van der Mooren
	Sportservice Noord-Brabant	Ondersteuning bij uitvoering (beweeg)activiteit	Buurtsportcoaches (via Martijn Hentzen)
Organisatiestructuur	Partners zoals gewichtsconsulenten, diëtisten en leefstijlcoaches binnen Etten-Leur worden in kaart gebracht en uitgenodigd om samen te werken om een cursus uit te werken en in de wijkgebouwen te verzorgen. Tijdens de bijeenkomsten kunnen diverse dingen aanbod komen, vanuit diverse partners, zoals kooklessen (met kritische vragen zoals wat mensen al weten over gezonde voeding, wat er gezond is aan de gekookte maaltijd en of mensen het thuis ook maken), een gezonde-voeding-quiz en het nabootsen van een supermarktsafari (aan de hand van voorlichtingsmateriaal en diverse producten welke dan in bepaalde volgordes gezet moeten worden). Hierbij wordt iedere partners ingezet op zijn/haar sterkte. Gemeente doet hierbij de suggestie om een relatie te leggen bij sportverenigingen zoals de Losse Feeter en DIO.		
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ruimte voor bijeenkomsten, waar ook mogelijkheden zijn tot het geven van kooklessen (bijvoorbeeld bij wijkgebouwen of verenigingen/sportkantines). • Promotie en communicatie. <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €3.250,- (bestaat uit kosten huur ruimte: €3.000,- (€100,- per dagdeel, 30 dagdelen -> 5 		

	<p>dagdelen per cursusgroep) en uitwerken voorlichtingsmateriaal/promotiemateriaal: €250,-).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kleine bijdragen laten betalen (om project kostendekkend te maken voor bijvoorbeeld boodschappen).
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	<p>Ontwikkeling in 2021. Uitvoering start in 2022.</p>
Overige opmerkingen	<p>Deelnemers kunnen een kleine bijdrage betalen om het project kostendekkend te maken. De cursussen worden ingestoken op diverse doelgroepen waar mensen ook gelijkgestemden ontmoeten. Aan minima wordt geen eigen bijdrage gevraagd. Eventueel kan een student betrokken worden bij het opzetten van de cursussen en de uitvoering. Mogelijk kan een student betrokken bij Sportservice Noord-Brabant ondersteunen bij beweegactiviteiten.</p>

Project	Thema		
17. V-Boost	Overgewicht		
Beknopte omschrijving van het initiatief	V-boost (staat voor Vitality Boost) is een 12 weken durend leefstijlprogramma waar deelnemers in een groep van 6 personen aan de slag op diverse deelgebieden. Het belangrijkste hierbij is het maken van gezonde keuzes, afvallen en balans aanbrengen. De deelgebieden zijn bewegen, voeding, ontspanning en mindset. Door middel van het preventieakkoord kunnen vrouwen uit de financiële kwetsbare groep worden uitgenodigd deel te nemen aan dit programma, aangezien zij dit soort trajecten normaliter niet kunnen veroorloven. Er wordt uitgegaan van studies die gedaan zijn, waaruit blijkt dat gezonde moeders die goed in hun vel zitten en een gezonde leefstijl hebben, ook vaker een gezond gezin hebben. "Happy Healthy Moms make Happy Healthy Families".		
Doelgroep	Financieel kwetsbare moeders met overgewicht die willen afvallen en bewuster met hun leefstijl aan de slag willen.		
Gewenst resultaat	Minder overgewicht bij financieel kwetsbare gezinnen. Mensen leren bewuste keuzes maken die in balans zijn, doordat de deelnemers kennis hebben van gezonde leefstijl en dat kunnen toepassen en uitbreiden waar nodig.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	CrossFit Etten-Leur	Kartrekker en ontwikkelaar	Wanda Park
	Proud 2B You	Kartrekker en ontwikkelaar	Thérèse Saenen
	Gemeente Etten-Leur	Ondersteuning bij selectie deelnemers	Femke Verschuren
Organisatiestructuur	De projectgroep, bestaande uit CrossFit en Proud 2B You, ontwikkelt het programma. Samen met de gemeente selecteren zij deelnemers. De deelnemers starten met een intake waarbij de insteek van het programma wordt besproken, er een doelstelling wordt afgesproken en een startmeting wordt gedaan. Vervolgens sporten de deelnemers wekelijks samen en is er aandacht voor diverse thema's. Ook volgen er wekelijks challenges per mail en is er dagelijks contact via WhatsApp om vragen te stellen en ervaringen uit te wisselen. Iedere twee weken volgt er een weeg- en meetmoment. Gedurende het traject wordt er ook een bijeenkomst georganiseerd over gezonde voeding. Het traject zal worden afgesloten met een eindmeting.		
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatie (reclame maken, potentiële deelnemers bereiken). <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten per jaar: €2.600,- (425 euro per persoon à 6 personen per traject en €50,- promotiekosten).* • Totale verwachte kosten: €5.200,-. 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Proeftraject loopt op dit moment en wordt begin juli afgerond en geëvalueerd. Een volgend traject willen we opstarten in het voorjaar van 2022.		
Overige opmerkingen	Eenzijds kunnen verwijzers gebruikt worden om aan gezinnen te komen (huisartsen, CJG, et cetera). Anderzijds moeten sommige gezinnen eventueel ook doorverwezen worden naar bepaalde zorgverleners vanwege bepaalde problematiek. *Er is de intentie om te betalen per succesvolle afwerking van het traject.		

Project	Thema		
18. Pilot rookvrije Olympiade	Roken		
Beknopte omschrijving van het initiatief	In de Olympiade wordt een informele (niet juridisch afdwingbaar) rookvrije zone gecreëerd waar binnen bezoekers worden gevraagd niet te roken. Deze zone bevindt zich in een straat met diverse sportverenigingen, een gezondheidscentrum, een buitenspeeltuin en een horecagelegenheid. We starten met een pilot aan de Olympiade. Ervaringen hieruit nemen we mee bij het verder uitbreiden van rookvrije zones in Etten-Leur.		
Doelgroep	Inwoners Etten-Leur en bezoekers sport- en speellocaties.		
Gewenst resultaat	Een rookvrije zone aan de Olympiade in Etten-Leur om de Rookvrije Generatie te stimuleren. Zo wordt er voorkomen dat de jeugd gaat roken.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Hockeyclub Etten-Leur	Kartrekker	Joost van Rooij
	Speeltuin de Hoge Neer	Kartrekker	Anniek de Boer
	Gemeente Etten-Leur	Mediator	Ad de Jong
	GGD West-Brabant	Adviseur	Noor Pleging
Organisatiestructuur	De werkgroep, bestaande uit bovenstaande partijen, werkt samen met andere partners (DSE, VV Internos, KV Focus, Gezondheidscentrum de Estafette, de Hoge Neer en omwonenden) die betrokken zijn in de zone om te onderzoeken of het inderdaad mogelijk is informele rookvrije zones te creëren en op welke manier dit dan mogelijk is.		
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Convenant tussen partijen. • Borden, stoeptegels of andere type aanduidingen van de Rookvrije Generatie. • Milieuvriendelijke signing (verf) op stoep spuiten met jongeren. • Communicatie gericht op stoppen-met-roken-zorg (mensen wijzen op de mogelijkheden, vergoed vanuit basiszorgverzekering). <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €5.000,- voor 2021 (voor de totale campagne in dit gebied). 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Start realisatie in tweede helft 2021.		
Overige opmerkingen	Enkele partners hebben al aangegeven sympathiek tegenover dit idee te staan. Bij het aanduiden van de zone wordt gedacht aan borden bij de ingang van terreinen van de partners. Daarnaast, voor het openbaar gebied, denken wij aan milieuvriendelijke spuitverf waarmee signing kan worden aangebracht.		

Project	Thema		
19. Pilot rookvrij Trivium	Roken		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Aan het Trivium wordt een informele (niet juridisch afdwingbaar) rookvrije zone gecreëerd waar bezoekers worden gevraagd niet te roken. Deze zone bevindt zich in een straat met diverse scholen, een hotel, een kinderopvanglocatie, een polikliniek van het Amphia, een bedrijf (Luyten) en sportverenigingen. Dit is de tweede pilot met betrekking tot een rookvrije zone.		
Doelgroep	Leerlingen Munnikenheide College, inwoners Etten-Leur en bezoekers bedrijven en organisaties aan het Trivium.		
Gewenst resultaat	Een rookvrije zone aan het Trivium in Etten-Leur om de Rookvrije Generatie te stimuleren. Zo wordt er voorkomen dat de jeugd gaat roken.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Munnikenheide College	Kartrekker	Kees van der Borst
	Gemeente Etten-Leur	Mediator	Ad de Jong
	GGD West-Brabant	Adviseur	Noor Pleging
Organisatiestructuur	De werkgroep, bestaande uit bovenstaande partijen, werkt samen met andere partners (Curio, Amphia, Fletcher Hotel, Luyten, ZUITNL, boeffies en (b)engeltjes, Road Runners, HV Internos en ELBC) die betrokken zijn in de zone om te onderzoeken of het inderdaad mogelijk is informele rookvrije zones te creëren en op welke manier dit dan mogelijk is.		
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig?		
	Inhoudelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Convenant tussen partijen. • Borden, stoeptegels of andere type aanduidingen van de Rookvrije Generatie. • Milieuvriendelijke signing (verf) op stoep spuiten met jongeren. • Communicatie gericht op stoppen-met-roken-zorg (mensen wijzen op de mogelijkheden, vergoed vanuit basiszorgverzekering). Financieel: <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €5.000,- voor 2022 (voor de totale campagne in dit gebied). 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Realisatie in 2022.		
Overige opmerkingen	Bij het aanduiden van de zone wordt gedacht aan borden bij de ingang van terreinen van de partners. Daarnaast, voor het openbaar gebied, denken wij aan milieuvriendelijke spuitverf waarmee signing kan worden aangebracht.		

Project	Thema		
20. Zichtbaar rookvrij	Roken		
Beknopte omschrijving van het initiatief	Rondom alle (basis)scholen en openbare speeltuintjes (inclusief Multi Courts en skatebaan Brabantpark) in Etten-Leur worden rookvrije generatie stoeptegels en -borden geplaatst om zo zichtbaarder te maken voor mensen dat die terreinen rookvrij zijn.		
Doelgroep	Inwoners Etten-Leur (rokende jongeren, leerlingen en ouders) en bezoekers school- en speellocaties.		
Gewenst resultaat	Zichtbare rookvrije plekken op locaties die gericht zijn op kinderen en jongeren om de Rookvrije Generatie te stimuleren.		
Betrokken partijen	Organisatie	Rol	Contactpersoon
	Gemeente Etten Leur	Kartrekker en uitvoerder	Beleidsadviseur onderwijs/speelbeleid
	GGD West-Brabant	Adviseur en mediator	Noor Pleging
Organisatiestructuur	Bovenstaande partijen gaan met partners in gesprek over het rookvrij maken van locaties die gericht zijn op kinderen en jongeren. Hierbij kan worden gedacht aan (basis)scholen (overleggen met scholen, SKPOEL, stichting Leersaam, PCPO Midden-Brabant, et cetera), speeltuintjes (inclusief Multi Courts en skatebaan Brabantpark).		
Benodigde middelen	<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p> <p>Inhoudelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borden en stoeptegels van de rookvrije generatie. • Communicatie en promotie (met ambassadeurs). • Communicatie gericht op stoppen-met-roken-zorg (mensen wijzen op de mogelijkheden, vergoed vanuit basiszorgverzekering). <p>Financieel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte kosten: €2.000,- per jaar. • Totale verwachte kosten: €6.000,- (verdeeld over 3 jaar om locaties stapsgewijs zichtbaar rookvrij te maken). 		
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	Realisatie in 2021, 2022 en 2023.		
Overige opmerkingen	Door middel van een wijkgerichte aanpak stap voor stap het zichtbaar maken van de rookvrije locaties. Ook de buurtsportcoaches van Sportservice Noord-Brabant worden hierbij betrokken.		

Project	Thema	
21. Rookvrije sport	Roken	
Beknopte omschrijving van het initiatief	Alle sportverenigingen in Etten-Leur worden gestimuleerd om hun terrein rookvrij te maken. Dit gebeurt door aan verenigingen te vragen in hoeverre zij rookvrij zijn en hen te wijzen op de mogelijkheden. Zo kunnen zij hier zelf gratis borden voor aanvragen. Verenigingen die extra borden willen om de zichtbaarheid te vergroten kunnen hiervoor een budgetaanvraag doen bij de gemeente (op = op).	
Doelgroep	Leden en bezoekers sportverenigingen in de gemeente Etten-Leur.	
Gewenst resultaat	Rookvrije locaties van alle sportverenigingen in Etten-Leur.	
Betrokken partijen	Organisatie	Rol
	Gemeente Etten Leur	Informereren, aanjagen en verbinden
	Sportservice Noord-Brabant	Informereren, aanjagen en verbinden
		Contactpersoon
		Beleidsadviseur Sport (via Peter van Dorst en Ad de Jong)
		Martijn Hentzen
Organisatiestructuur	Gedurende normale contacten met de verenigingen vragen maken bovenstaande partners het onderwerp bespreekbaar waarbij wordt gevraagd in hoeverre de verenigingen rookvrij zijn en waarbij de verenigingen worden gewezen op de mogelijkheden.	
Benodigde middelen	Wat hebben we daarvoor nodig?	
	Inhoudelijk: <ul style="list-style-type: none"> • Borden, stoeptegels en andere materialen van de rookvrije generatie. Financieel: <ul style="list-style-type: none"> • Budget voor het plaatsen van rookvrije-generatie stoeptegels en -borden. • Kosten per jaar: €1.500,- voor 2022 en €3.500,- voor 2023. • Totale verwachte kosten: €5.000,-. 	
Geschatte doorlooptijd voor realisatie	In 2022 en 2023.	
Overige opmerkingen	Ook budget vanuit Sportakkoord (link met project 10 Sportakkoord).	